प्रति, दिनांक:_____.

मा. कुलसचिव,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

विषय :- _____ ठिकाणाचा शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ च्या बृहत आराखडयामध्ये समावेश करणेबाबत.

संदर्भ :- १) विद्यापीठाने दैनिक वर्तमान पत्रामध्ये प्रसिध्द केलेले जाहीर प्रगटन दि. _____.
२) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०७ व डॉ. नरेंद्र जाधव समितीने निर्धारित केलेल्या निकषा अन्वये करण्यात आलेली तरतूद.

महोदय/महोदया,

उपरोक्त संदर्भिय विषयाच्या अनुषंगाने आपणास विनंती पूर्वक कळविण्यात येते की, विद्यापीठाने प्रसिध्द केलेल्या जाहिर प्रगटना नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ च्या सम्यक योजना/ बृहत आराखड्या मध्ये खालील कोष्टकात दर्शवीण्यात आलेल्या कारणामुळे प्रस्तावीत नवीन महाविद्यालयाच्या ठिकाणाचे समावेश बृहत आराखड्या मध्ये करण्यात यावे हि विनंती.

अ. क्र.	नवीन प्रस्तावीत महाविद्यालयाचे अभ्यासक्रमासह नाव / विस्तारिकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रमवाढीसाठी प्रस्तावित महाविद्यालयाचे नाव	विद्याशाखेसह अभ्यासक्रमाचे नाव	प्रस्तावित ठिकाणचे नाव	प्रस्तावित ठिकाण किंवा अभ्यासक्रमाचा बृहत आराखड्या मध्ये समावेश करण्याबाबत पूरक दस्ताऐवजासह सविस्तर कारण
१.	२.	३.	४.	५.
१.				

कृपया प्रस्तावित नवीन ठिकाणाचे आगामी सम्यक योजनेमध्ये समावेश करण्यात यावे हि विनंती.

सोबत: डॉ. नरेंद्र जाधव समितीच्या अहवालासह इरत पूरक दस्ताऐवज जोडण्यात आलेले आहे.

अर्जदाराची सही व शिक्का

उच्च शिक्षणाचा बृहत आराखडा तयार करताना विचारात घ्यावयाचे सर्वसाधारण निकष तयार करण्याकरीता समिती गठीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: उशिप २०१४ /प्र.क्र. ४०३/विशि-३
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई – ३२.
दिनांक : २० जुलै, २०१५.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ कलम ८२(१) मध्ये "विद्यापीठाच्या अधिकारितेमधील सेवारहीत आणि न्यून विकसीत क्षेत्राच्या गरजांचा योग्य तो विचार करून उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे समन्याय वाटप होण्याची सुनिश्चिती होईल अशा रितीने, उच्च स्तर शिक्षणाच्या शैक्षणिक विकासाकरीता परिसंस्थांची आणि महाविद्यालयांची स्थाने निश्चित करण्यासाठी विद्यापीठ एक सर्वंकष योजना तयार करील आणि ती राज्य शिक्षण परिषदेकडून मान्य करून घेईल." अशी तरतूद आहे. तसेच उक्त अधिनियमाच्या कलम ८३(५) मध्ये "विद्यमान महाविद्यालयांमध्ये व परिसंस्थांमध्ये नवीन विषय आणि नवा विभाग सुरू करण्यासंबंधीच्या परवानगीची कार्यपद्धती ही, राज्य शासनाकडून विहीत करण्यात येईल त्या प्रमाणे असेल." अशी तरतूद आहे.

२. उक्त तरतूदीनुसार बृहत आराखडा तयार करताना उच्च शिक्षण हे ग्रामीण, डोंगराळ, आदिवासी, नक्षलग्रस्त व शहरी इत्यादी भागातील विद्यार्थ्यांना उपलब्ध होईल असे होऊन संपूर्ण राज्यामध्ये शिक्षणाचे समतोल जाळे निर्माण होणे अपेक्षित आहे. तसेच उक्त अधिनियमाचा कलम ८३(३)(सी) मधील तरतुदीनुसार अभ्यासक्रम/ विद्याशाखा/ विषय व तुकडी यासाठी संबंधित विद्यापीठाची प्रवेश क्षमता निश्चित करेल त्या प्रवेश क्षमतेइतके विद्यार्थी त्या परिक्षेत्रात उपलब्ध होतील किंवा करावयाचा सखोल अभ्यास करून (Potential Analysis) त्या आधारे विद्यापीठ क्षेत्रामध्ये नवीन महाविद्यालय, विद्याशाखा, विषय व नवीन तुकडी यासाठी स्थान निश्चित करून त्याचा बृहत आराखडा विद्यापीठाने तयार करणे अपेक्षित आहे.

३. वर नमूद केलेल्या तरतुदी विचारात घेऊन सद्यस्थितीत उच्च शिक्षणाचा बृहत आराखडा संबंधित विद्यापीठाकडून तयार करण्यात येतो. विविध अकृषी विद्यापीठांकडून तयार करण्यात आलेल्या बृहत आराखड्याचे अवलोकन केले असता प्रत्येक विद्यापीठांकडून वेगवेगळे निकष विचारात घेण्यात आल्याचे दिसून आले आहे. तथापि, याबाबतीत राज्यातील उच्च शिक्षणाचा बृहत आराखडा तयार करताना सर्व ठिकाणी सर्वसाधारण निकष विचारात घेणे आवश्यक आहे. त्यासाठी बृहत आराखडा तयार करताना

कोणकोणते सर्वसाधारण निकष विचारात घेण्यात यावेत, या बाबीचा अभ्यास करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे :-

समितीची संरचना

१)	श्री. नरेंद्र जाधव, प्रसिध्द अर्थ व शिक्षणतज्ञ	- अध्यक्ष
२)	प्राचार्य अनिल राव, (सेवानिवृत्त)	- समन्वयक
३)	डॉ. मुरलीधर चांदेकर, कुलगुरु (प्रभारी) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली,	- सदस्य
४)	श्री. पंडित विद्यासागर, कुलगुरु, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.	- सदस्य

सदर शासन निर्णयाद्वारे गठीत करण्यात आलेल्या समितीने आपला अहवाल २ महिन्याच्या आत शासनास सादर करावा.

हा शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक २०१५०७२०१७२७४५३८०८ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सिध्दार्थ खरात)
शासनाचे उप सचिव

प्रत,

१. मा. कुलपतींचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
४. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. विभागातील सर्व सहसचिव /उपसचिव, उ. व त. शि. विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण/ तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
७. श्री. नरेंद्र जाधव, प्रसिध्द अर्थ व शिक्षणतज्ञ
८. प्राचार्य अनिल राव, (सेवानिवृत्त).
९. डॉ. मुरलीधर चांदेकर, कुलगुरु (प्रभारी), गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
१०. श्री. पंडित विद्यासागर, कुलगुरु, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.
११. मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१२. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र.शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१३. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१४. निवड नस्ती (विशि-३).

१५. The involvement of "Sub-committee" (enclosed) for better inclusion and representation from all sections of society is special feature of our University.

६) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

१. बृहत आराखड्यामध्ये समाविष्ठ करण्यात येणाऱ्या गावांची लोकसंख्या किमान १०००० असावी.

२. दोन गावामधील अंतर किमान १५ कि.मी. असावे.

३. महानगरपालिका किंवा नगरपालिका क्षेत्रास लोकसंख्या व गावामधील अंतर लागू राहणार नाही.

४. प्रस्तावित ठिकाणी कनिष्ठ महाविद्यालयांमध्ये शिकविल्या जाणाऱ्या अभ्यासक्रमाच्या अनुषंगाने वरिष्ठ महाविद्यालय असणे गरजेचे आहे.

५. प्रस्तावित अभ्यासक्रम रोजगाराभिमुख व नाविन्यपूर्ण असावे.

६. प्रस्तावित अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांनी पूर्ण केल्यानंतर संबंधित विद्यार्थ्यांना कोणत्या क्षेत्रामध्ये रोजगार मिळेल याबाबतचा उल्लेख असावा.

७. अभ्यासक्रमाचा कालावधी, विद्याशाखा तेच अभ्यासक्रमाचे संक्षिप्त रुप (Nominee Culture of Degree) यु.जी.सी. च्या नियमाप्रमाणे असावे.

८. औद्योगिक क्षेत्रास आवश्यक असणारा मनुष्यबळ निर्माण करण्यासाठी प्रस्तावित अभ्यासक्रम औद्योगिक क्षेत्राशी पूरक असावा.

९. प्रस्तावित अभ्यासक्रम सेल्फ सर्पोटेड असावा म्हणजे शासनावर कोणताही अतिरिक्त आर्थिक भार पडणार नाही या बाबत दक्षता घेण्यात यावी.

१०. प्रस्तावित अभ्यासक्रम अथवा महाविद्यालय स्थापित करतांना डोंगराळ भागातील महाविद्यालयांना प्राधान्यक्रम देण्यात यावे.

११. प्रस्तावित अभ्यासक्रम अथवा महाविद्यालय सुरु करणारी शैक्षणिक संस्था मागासवर्गीय, आदिवासी, महिला तसेच अल्पसंख्याक असल्यास सदरील संस्थेस महाविद्यालय मंजुरी देतांना किंवा शिफारस करतांना प्राधान्य देण्यात यावे.

१२. प्रस्तावित अभ्यासक्रम अथवा महाविद्यालय सुरु करतांना फूड टेक्नॉलॉजी, शुगर टेक्नॉलॉजी, कॉटन टेक्नॉलॉजी, पेपर टेक्नॉलॉजी, लेदरी टेक्नॉलॉजी, न्युट्रीशन अँन्ड डायटस, ग्राफिक डिझाईन, सायबर क्राईम, ॲनिमेशन अँन्ड फिल्म डिझाईन, हॉटेल मॅनेजमेंट अँन्ड केटरिंग टेक्नॉलॉजी, ऑईल अँन्ड पेंट टेक्नॉलॉजी, फरमेंटेशन टेक्नॉलॉजी, ड्राय लॅन्ड ॲग्रीकल्चर, कम्युनिअल हार्मनी, इलेक्ट्रॉनिक्स मेडिया, फुड सायन्स अँन्ड क्वॉलिटी कंट्रोल, सीड टेक्नॉलॉजी, इंडस्ट्रीयल मायक्रोबायोलॉजी, यासारखे अभ्यासक्रम सुरु करण्यास परवानगी दिल्यास आपल्या राज्यातील विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख शिक्षण उपलब्ध करुन देता येईल.

१३. जिओस्पॅशियल तंत्रज्ञान, नॅनो टेक्नॉलॉजी, सायकोलॉजिकल काऊन्सलिंग, ॲग्रोबेस सायन्स, इन्फरमेंशन टेक्नॉलॉजी, पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील फॉरेन्सिक सायन्स, डिजिटल मिडिया,

बी.व्होक, एम व्होक इत्यादी रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रमसुद्धा बृहत आराखड्यामध्ये समाविष्ठ करणे आवश्यक आहे.

७) संत गाडगेबाबा विद्यापीठ अमरावती

१. शासनाचे शैक्षणिक धोरण.
२. विद्यापीठ परिक्षेत्रातील जिल्ह्यातील लोकसंख्या
३. तालुक्यातील अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांची संख्या
४. अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थी संख्या.
५. एच.एस.सी. उत्तीर्ण विद्यार्थी संख्या.
६. विद्याशाखेनिहाय प्रवेशित विद्यार्थी सन २०१२ १३.
७. उपलब्ध असलेले पदव्युत्तर अभ्यासक्रम.
८. पदवी स्तरावरील जिल्हानिहाय उत्तीर्ण विद्यार्थी.
९. शैक्षणिक संस्थांमधील अंतर.
१०. मागासलेल्या भागाची आवश्यकता.

८) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

1. The Unit of development is construed as "Taluka" for the purpose of conventional faculties and "District" for the purposes post graduate courses and professional faculties.
2. The data so procured is tabulated Village-wise, Taluka wise and District-wise terms of sub criteria namely.
   a) Village-wise, and villages having population of more than 2000(2011 census report) and junior college.
   b) District wise, Taluk wise and Faculty -wise number of existing colleges, colleges affiliated to Gondwana University, Gadchiroli and functioning in the session 2012-13 i.e. prior to formulation of Perspective Plan are included in the Perspective Plan.
   c) Faculty-wise intake capacity of existing colleges at entry point/level.
   d) Faculty-wise number of students passing the 12th standard (H.S.S.C) examination during last three years.
   e) Geographical distance between different colleges particularly Tribal and remote areas of Gadchiroli and Chandrapur District.
   f) Necessity of courses for developing, underdeveloped and unserved regions with emphasis on socio-economical backwardness.